

Streszczenie

WPROWADZENIE: Sarkoidoza jest chorobą ziarniniakową o bardzo zróżnicowanym obrazie klinicznym i przebiegu. Pomimo że w większości przypadków ustępuje samoistnie, to jednak jej wpływ na jakość życia może być bardzo istotny. Jednym z objawów sarkoidozy jest hiperkalcemia, która wynika u większości pacjentów z nadmiernej konwersji 25(OH)D3 do 1,25(OH)₂D3 przez aktywowane makrofagi.

CEL BADANIA: Celem pracy było zbadanie związków pomiędzy metabolizmem wapnia i witaminy D a aktywnością sarkoidozy, jej przebiegiem i parametrami stanu zapalnego. Dodatkowo podjęto próbę oceny zależności pomiędzy statusem witaminy D i wapnia a jakością życia i zmęczeniem u chorych na sarkoidozę.

MATERIAŁY I METODY: Do pierwszego badania włączono 58 pacjentów do grupy badanej (47 z aktywną i 11 z nieaktywną sarkoidozą) oraz 25 zdrowych ochotników do grupy kontrolnej. Następnie grupy porównano pod kątem stężeń hsCRP, sIL-2R, INF-gamma, neopteryny, Ca, P, PTH, 25(OH)D3, 1,25(OH)₂D3 oraz nasilenia zmęczenia mierzonego przy pomocy FAS. Ponadto grupę badaną po podziale na aktywną i nieaktywną sarkoidozę porównano w zakresie rutynowo oznaczanych badań laboratoryjnych, badań czynnościowych płuc i jakości życia mierzonej przy użyciu SHQ. W badaniu oceniającym wpływ aktywności sarkoidozy oraz płci na jakość życia przebadano grupy 33 mężczyzn i 42 kobiety (nie różniące się wiekiem, aktywnością choroby, TL_{CO}, FEV₁, FVC, FEV₁/FVC).

WYNIKI: Chorzy na sarkoidozę mieli wyższe stężenie wapnia niż osoby z grupy kontrolnej. Korelowało ono z poziomami niektórych markerów stanu zapalnego, ale nie ze stężeniem witaminy D. Stężenie P było istotnie niższe u chorych z aktywną sarkoidozą i jako jedyne korelowało z jakością życia w niektórych domenach mierzoną za pomocą SHQ. Aktywna sarkoidoza była związana z niższą jakością życia w domenach dziennego i emocjonalnego funkcjonowania. Przy podziale w zależności od płci stwierdzono różny wpływ sarkoidozy jak i jej aktywności na jakość życia.

WNIOSKI: Stężenie wapnia korelowało z kilkoma markerami stanu zapalnego, ale nie z poziomem mierzonych postaci witaminy D3 ani aktywnością sarkoidozy. Nie stwierdzono istotnych różnic w statusie witaminy D zależnych od aktywności sarkoidozy. Nie wpływała ona również na jakość życia ani poziom zmęczenia. Jedynie stężenie P korelowało z jakością życia

w określonych domenach. Jakość życia u chorych na sarkoidozę zależy nie tylko od aktywności choroby, ale również od płci.